

М. І. Николин, М. М. Яхван

Нежухів

НЕЖУХІВ – село Стрийського району Львівської області. Наприкінці грудня 2019 з Нежухів. (підпорядк. с. Райлів), Голобутів., Завадів., Заплатин. (с. Діброва) і Ланів. сільс. рад утвор. Нежухів. сільс. об'єднану територіал. громаду (90,1 км², 5919 осіб), що 2020 була зарахована до Стрий. громади. Н. знаходиться на р. Колодниця (ін. назва – Нежухівка; притока Дністра), за 85 км від обл. центру, 4 км від м. Стрий і однойм. залізнич. станції. Є оз. Шутровисько. Площа 4,75 км². За переписом насел. 2001, проживали 1974 особи; станом на 2020 – 2066 осіб; переважно українці. Є пасажир. залізнич. зупин. пункт. Проходить автомобіл. шлях Нижанковичі–Стрий. Уперше згадується в писем. джерелах 1431. Після 1-го поділу Польщі 1772 Н. відійшов до Австрії (від 1867 – Австро-Угорщина). На час скасування панщини село належало графу Тарнавському. 1850–1939 – у складі Стрий. пов. 1869 було 74 двори, мешкали 498 осіб; 1900 – відповідно 146 і 786 (з них 685 українців, 50 поляків, 39 євреїв і 12 німців); 1931 – 208 і 1250. У 1875 зведено дерев'яну церкву Покрови Пресвятої Богородиці (нині пам'ятка архітектури місц. значення; 2004 побл. храму споруджено муров. дзвіницю; належать греко-католич. громаді). На поч. 20 ст. парафію в Завадові (входили також Голобутів і Н.) очолював О. Нижанківський, який налагодив діяльність філії «Просвіти» та магазину при ній, заснував першу в Галичині укр. кооп. молочарню. За 3 км від Н. є військ. поховання періоду 1-ї світової війни. У селі встановлено пам'ятник воїнам австро-угор. армії. Після розпаду Австро-Угорщини 1918 – під владою ЗУНР; 1919–39 – знову у складі Польщі. 1920–39 – село Станіслав. воєводства; 1934–39 – гміни Грабовець. У вересні 1939 увійшли рад. війська. 1939–59 Н. належав до Дрогоб., відтоді – до Львів. обл. Жит. зазнали сталін. репресій. Від липня 1941 до серпня 1944 – під нім. окупацією. У центрі Н. створ. військ. меморіал на честь рад. воїнів, які загинули під час 2-ї світової війни. До серед. 1950-х рр. здійснювало збройну боротьбу підпілля ОУН–УПА. Насипано символічну могилу Борцям за волю України. У рад. період Н. був підпорядк. Завадів. сільс. раді. 2003 засн. підприємство компанії «Leonі AG», що виробляє електр. і кабел. мережі для автомобілів «Опель», «Порше», «Фольксваген», «Ауді», «Ламборгіні», «Ман». Розвідано поклади буд. глини. У Н. – заг.-осв. школа, Будинок культури, амбулаторія заг. практики сімей. медицини. 2012 освячено муровані православну церкву Покрови Пресвятої Богородиці та дзвіницю. Серед видат. уродженців – громад. діяч Д. Конюх.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Нежухів / М. І. Николин, М. М. Яхван // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-72913>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).